

2013. december 12., csütörtök

P7\_TA(2013)0599

**Az Európai Parlament kapcsolatai a nemzeti kormányokat képviselő intézményekkel****Az Európai Parlament 2013. december 12-i állásfoglalása az Európai Parlament és a nemzeti kormányokat képviselő intézmények közötti kapcsolatokról (2012/2034(INI))**

(2016/C 468/26)

*Az Európai Parlament,*

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 15. és 16. cikkére és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 235. cikkére,
- tekintettel az Európai Tanács 2010. március 25–26-i, 2010. június 17-i, 2010. szeptember 16-i, 2010. október 28–29-i, 2010. december 16–17-i, 2011. február 4-i, 2011. március 24–25-i, 2011. június 23–24-i, 2011. október 23-i, 2011. december 9-i, 2012. március 1–2-i, 2012. június 28–29-i, 2012. október 18–19-i, 2012. december 13–14-i, 2013. február 7–8-i, 2013. március 14–15-i és 2013. június 27–28-i következtetéseire,
- tekintettel az Európai Unió állam- és kormányfői által az Európai Tanács tagjainak 2011. október 26-i és 2012. január 30-i informális ülését követően tett nyilatkozatokra,
- tekintettel a Lisszaboni Szerződésnek az Európai Unió intézményi egyensúlyának alakulására gyakorolt hatásáról szóló 2009. május 7-i állásfoglalására <sup>(1)</sup>;
- tekintettel a 2014. évi európai parlamenti választások megszervezésének javításáról szóló, 2013. július 4-i állásfoglalására <sup>(2)</sup>;
- tekintettel eljárási szabályzata 48., 110. és 127. cikkére,
- tekintettel az Alkotmányügyi Bizottság jelentésére (A7-0336/2013),
- A. mivel a Lisszaboni Szerződés az Európai Tanács számára európai intézményi jogállást biztosított anélkül, hogy szerepét módosította volna, mivel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 15. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy: „Az Európai Tanács adja az Uniónak a fejlődéséhez szükséges ösztönzést, és meghatározza annak általános politikai irányait és prioritásait. Az Európai Tanács nem lát el jogalkotási feladatokat.”;
- B. mivel a Parlament teljes mértékben tisztában van az Európai Tanács függetlenségével és a Szerződések által ráruházott jelentős szereppel;
- C. mivel ugyanakkor az Európai Tanács a válság nyomása alatt jelentősen kibővítette szerepét, a rendkívüli ülések megszorodtak, és erre a szintre emeltek olyan ügyeket, amelyekkel rendszerint a Miniszterek Tanácsának szintjén foglalkoznak; mivel e tekintetben az Európai Tanács megszegte azt az alapvető, Szerződésben foglalt tilalmat, amely szerint nem láthat el jogalkotási feladatokat;
- D. mivel az a kísértés, hogy az állam- és kormányfők kormányközi eszközök alkalmazásához folyamodjanak, veszélybe sodorja a „közösségi módszert” és sérti a Szerződéseket;
- E. mivel a döntéshozatali folyamat demokratikus jellegének megerősítése érdekében megfelelő parlamenti ellenőrzési mechanizmusokat kell végrehajtani;

<sup>(1)</sup> HL C 212. E, 2010.8.5., 82. o.<sup>(2)</sup> Elfogadott szövegek, P7\_TA(2013)0323.

**2013. december 12., csütörtök**

- F. mivel a Lisszaboni Szerződés értelmében az Európai Tanács tagjai saját nemzeti parlamentjük felé egyénileg elszámoltathatók, de együtt csak saját maguknak tartoznak felelősséggel;
- G. mivel az Európai Tanács elnöke – leggyakrabban a többi intézmény elnökével egyeztetve gyakorolt – javaslatvételi jogkörhöz jutott, és mivel ennek nyomán gyakorlatilag a tagállamok főtárgyalójává lépett elő olyan kérdések tekintetében, amelyekről a Lisszaboni Szerződés értelmében együttdöntés keretében kell határozni;
- H. mivel Van Rompuy elnök a Parlament hatóságaival egyetértésben levélváltások formájában arra törekedett, hogy a tájékoztatási és átláthatósági követelményeket a lehető legnagyobb mértékben figyelembe vegye: több fontos ügy kapcsán személyes találkozókra vett részt a bizottságok elnökeivel, a Parlament előadóival és „serpáival”; válaszolt írásbeli választ igénylő kérdésekre; rendszeresen beszámolt a plenáris ülésnek vagy a kibővített Elnökök Értekezletének az Európai Tanács üléseiről, és számos esetben kapcsolatban állt a képviselőcsoportok elnökeivel;
- I. mivel e gyakorlatot érdemes hivatalossá tenni annak érdekében, hogy a jövőre nézve precedensként szolgáljon; mivel az Európai Tanács az uniós szabadalmi rendszer ügyében megkérdőjelezte a Parlament és a Tanács között létrejött jogalkotási megállapodást; mivel a gazdasági kormányzás tekintetében az Európai Tanács indokoltan látta, hogy újratárgyaljon egyes olyan rendelkezéseket, amelyek egy korábbi rendelet által alkalmazandókkal megegyeztek; mivel az európai bankfelügyeleti hatóság kérdésében az Európai Tanács egy éves időeltéréssel két, egymásnak ellentmondó rendelkezést fogadott el, ami a Parlament álláspontjának megfelelőbb figyelembevételével elkerülhető lett volna; mivel a 2014 és 2020 közötti időszakra szóló többéves pénzügyi terv kérdését gyakorlatilag jogalkotási blokádnak alá vették, ugyanis a Tanácsban jogilag előírt egyhangúságot csak úgy lehetett elérni, hogy a finanszírozandó politikákra vonatkozó rendeletek egyes főbb politikai opcióiról előzőleg megállapodást kötöttek, ami e területeken beszűkítette a Parlament azon szerepét, hogy a másodlagos rendelkezéseket módosítsa;
- J. mivel mindezen eljárásokban, amelyek természetüknél fogva a legfontosabbak, a Parlament és az Európai Tanács közötti formalizált párbeszéd hiánya megakadályozta, hogy a Parlament a Szerződések által meghatározott társjogalkotói szerepét maradéktalanul ellássa; mivel gyakran előfordult, hogy a Parlament képviselőinek hivatalos tárgyalópartnerei nem rendelkeztek olyan felhatalmazással, amely alapján a kormányok nevében tényleges kötelezettségeket vállalhattak volna; mivel a Tanács és az Általános Ügyek Tanácsának soros elnöke esetében, akik elvileg továbbra is felelősek az Európai Tanács üléseinek előkészítéséért<sup>(1)</sup>, egyre inkább nyilvánvalóvá válik, hogy csak marginális vagy technikai szerepet töltenek be; mivel az Európai Parlament elnöke által az Európai Tanács üléseinek megnyitáskor tartott hagyományos bevezető beszéd nem minősül elégséges eljárásnak;
- K. mivel az Európai Parlament az Európai Tanács elnökét nem szólíthatja fel vitára való részvételre az Európai Tanács ülései előtt; mivel a Parlament nem elég szervezeten kívül azokra a vitákra, amelyek során az elnök beszámolót tart az Európai Tanács üléseit követően;
- L. mivel azonban üdvözlendő, hogy számos uniós tagállam kormányfője szeretne felszólalni a Parlamentben az Európai jövőjéről tartott vitákban;
- M. mivel a Miniszterek Tanácsának működése komoly aggályokat vet fel, és a jelek szerint az Európai Tanács és a soros elnökség sem képes arra, hogy a Miniszterek Tanácsában folyó munkát a gyorsaság, a stratégia, az összhang, a következetesség vagy az átláthatóság tekintetében elvárt normákhoz igazítsa; mivel a jogalkotás második szintjének ilyen mértékű hiányosságai akadályozzák az Európai Unióban a jogalkotást;
- N. mivel az Európai Unióról szóló szerződés 17. cikkének (7) bekezdését a következő európai parlamenti választások után alkalmazzák majd első alkalommal; mivel ezen alapvető fontosságú rendelkezés célja az, hogy a parlamentáris rendszernek megfelelően képviselőik megválasztása útján a polgárok válasszák meg a Bizottság elnökét is; mivel ez az eredmény csak úgy érhető el, ha feladataik ellátása során az európai politikai pártok, a Parlament és az Európai Tanács ennek szellemében járnak el, különösen a Lisszaboni Szerződéshez csatolt 11. sz. nyilatkozat végrehajtására irányuló konzultációk keretében;

<sup>(1)</sup> Ld. az Európai Unióról szóló szerződés 16. cikkét.

2013. december 12., csütörtök

1. úgy véli, hogy a négy évnyi tapasztalat ismeretében az Európai Tanács és a Parlament közötti munkakapcsolatokat javítani és formalizálni szükséges; úgy véli, hogy ez öltheti közös nyilatkozat, intézményközi megállapodás vagy akár levélváltás formáját is;
2. úgy véli, hogy – a rendkívül sürgős eseteket leszámítva – az Európai Tanács minden ülését az Európai Parlament előtt lefolytatott, állásfoglalás elfogadását lehetővé tevő vitának kell megelőznie, amelyen az Európai Tanács elnöke maga ismerteti a napirendre kerülő kérdéseket; úgy ítéli meg, hogy a Parlamentnek és az Európai Tanácsnak úgy kell megszerveznie saját munkáját, hogy lehetőséget biztosítson a Parlamentnek ahhoz, hogy időben kifejtthesse az ügyekkel kapcsolatos álláspontját, továbbá az Európai Tanács elnökének lehetősége nyíljon arra, hogy az Európai Tanács egyes üléseit követően a plenáris ülésen beszámolót tartson; hangsúlyozza, hogy az Európai Tanács üléseit lehetőség szerint nem a Parlament plenáris üléseivel egyidejűleg kellene megtartani;
3. emlékeztet arra, hogy az Európai Tanács következtetései tárgyalási iránymutatásul szolgálnak a Tanácsban helyet foglaló miniszterek számára, továbbá hogy semmi esetre sem minősülnek olyan korlátoknak, amelyekről a Parlamenttel nem lehet tárgyalni; kéri, hogy az Európai Tanács következtetéseibe illesszenek be egy, az Európai Unióról szóló szerződés 15. cikke (1) bekezdésének rendelkezéseire utaló általános szöveget;
4. sürgeti az Európai Tanácsot, hogy amennyiben a Parlament és a Tanács képviselői között a jogalkotási eljárás keretében megállapodás jön létre, az Európai Tanács tartózkodjon a megállapodás tartalmának későbbi újratárgyalásától, kivéve, ha a soros elnökség már előre megállapította, hogy a megállapodáshoz jóváhagyás szükséges;
5. javasolja, hogy az Európai Tanács elnökét és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét a Bizottság elnökével együtt évente egyszer hívják meg egy, az Unió belső és külső helyzetéről szóló általános vitán való részvételre, amely vita azonban nem kerülhet átfedésbe az Unió helyzetéről folytatott évenkénti vitával, amelynek során a Bizottság elnöke ismerteti munkaprogramját és beszámol tevékenységéről a Parlamentnek, amelynek felelősséggel tartozik;
6. emlékeztet arra, hogy a Bizottság elnökétől eltérően az Európai Tanács elnöke a Parlamentnek nem tartozik felelősséggel, és hogy az ő részvételével lefolytatott viták megszervezésekor ezt figyelembe kell venni, lehetővé téve ugyanakkor, hogy a képviselőcsoportok elnökein kívül más képviselők is vitát folytassanak az Európai Tanács elnökével; ezzel szemben úgy véli, hogy az írásbeli választ igénylő kérdések eljárása nem megfelelő;
7. kéri, hogy azon esetekben, amikor az Európai Tanács olyan cselekvési tervet vagy eljárást indít, amely feltehetőleg jogalkotási vonatkozással is bír, az Európai Parlament részvételéről időben szülessen döntés a Parlament bevonásával, az egyes esetekben megfelelőnek ítélt formában; kitart amellett, hogy a Parlament elnökének teljes körűen részt kell vennie az Európai Tanács azon ülésein, amelyeken intézményközi kérdéseket vitatnak meg – következésképpen az Európai Parlament és az Európai Tanács is kiigazítaná belső szabályait a képviselők megválasztására, illetve arra vonatkozóan, hogy a képviselők milyen módon kapják meg tárgyalási felhatalmazásukat, és miként számolnak be azokról;
8. felszólítja az Európai Tanácsot, hogy az európai parlamenti választási kampány megkezdése előtt egyértelműen ismertesse, hogy a Lisszaboni Szerződéshez csatolt 11. sz. nyilatkozat végrehajtására irányuló, a Parlament és az Európai Tanács közötti konzultációk során miként kívánja tiszteletben tartani az uniós polgárok döntését a Bizottság elnökének az Európai Unióról szóló szerződés 17. cikkének (7) bekezdése szerinti kinevezésével kapcsolatban; hangsúlyozza, hogy a választási kampány láthatóságát és európai jellegét fokozni kell; felszólítja az Európai Tanács valamennyi tagját, hogy nyújtsanak előzetes tájékoztatást arról, hogy miként kívánják tiszteletben tartani polgártársaik szavazatait az országuk által bizottsági tagnak javasolt személy(ek) megnevezésekor;
9. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok állam- és kormányfőinek és parlamentjeinek.